Η καταστροφή της Συρίας και η Ροζάβα

του Μιχάλη Κούλουθρου

Ο πόλεμος της Συρίας είναι ένα σκηνικό αταξίας. Μιας αταξίας που χορεύει στον ρυθμό των στρατών και των όπλων που οι εθνικισμοί, οι κρατικές ιδεολογίες, οι ιμπεριαλισμοί και οι φονταμενταλισμοί θέτουν σχεδόν πάντα στο προσκήνιο. Ορίζεται με μάχες, σφαγές εναντίον αμάχων, εκτοπίσεις και προσφυγικά ρεύματα, αλλά η κάθε πλευρά εκπροσωπείται ταυτόχρονα σε θεσμικά όργανα, ενώσεις κρατών, διαπραγματευτικά τραπέζια και γραβατοφορεμένες συναντήσεις.

Το Συριακό Δημοκρατικό Συμβούλιο (SDC) που συγκροτήθηκε στη Ροζάβα και αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε θανάσιμο κίνδυνο ανάμεσα στις δυνάμεις του Άσαντ και του τουρκικού κράτους, έθεσε έναν ορίζοντα που δεν μπορούσε να γίνει αντιληπτός, παρά μόνο αν κάποιος έπαιρνε απόσταση από τις συνήθειες και τους αυτοματισμούς της γραφειοκρατικής και στρατιωτικής διαχείρισης της διεθνοπολιτικής αταξίας. Βάζοντας έναν πολιτικό ορίζοντα διαχείρισης των κοινοτήτων της, έπαιξε με βάση τους κανόνες του παιχνιδιού και την ίδια στιγμή εναντίον τους. Για αυτό και δεν έγινε και ούτε πρόκειται να γίνει αντιληπτή από όσους ευθυγραμμίζονται με μιλιταριστικές στρατηγικές και γεωπολιτικά στρατόπεδα.

Ο πόλεμος της Συρίας και οι δυνάμεις επέμβασης

Προσπαθώντας να βάλουμε μια τάξη στις πολεμικές πλευρές και να κατανοήσουμε τα κίνητρα της καθεμιάς, πέφτουμε σε έναν λαβύρινθο από βραχύχρονες συμμαχίες και αντιφατικά κίνητρα. Θα το επιχειρήσουμε με συντομία και αναπόφευκτη στρογγυλοποίηση, για να κατανοήσουμε τι αντιμετωπίζουν πρακτικά οι πολίτες της Ροζάβα και με ποιες δυνάμεις αντιπαρατίθενται:

Οι εξεγέρσεις της «αραβικής άνοιξης» υπήρξαν το σημείο

αφετηρίας του πολέμου. Οι διαδηλώσεις των Σύριων αντιμετωπίστηκαν με σκληρή καταστολή και γρήγορα η κατάσταση οξύνθηκε προκαλώντας πόλεμο ανάμεσα στο συριακό κράτος και σε διάφορες ομάδες αντιπολίτευσης ή απόσχισης. Σε αυτό το σημείο (στην πραγματικότητα αρκετά πριν από αυτό) αρχίζει η κάθε πλευρά της διεθνούς πολιτικής να διαλέγει εχθρούς και συμμάχους.

Το ρωσικό κράτος έσπευσε να προστατεύσει το καθεστώς, αρχικά με χρηματοδότηση και παροχή όπλων, στη συνέχεια με άμεση στρατιωτική επέμβαση και αεροπορική συνδρομή. Η Συρία είναι σύμμαχος του ρωσικού κράτους από την εποχή του Ψυχρού Πολέμου και η οικογένεια Άσαντ είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον ρωσικό ιμπεριαλισμό στη Μέση Ανατολή. Στο έδαφος της Συρίας διακυβεύονται πολλά: η ναυτική βάση στην Τάρτο, αεροπορικές βάσεις, βάσεις μυστικών υπηρεσιών, οπλικές εμπορικές συμφωνίες και ενεργειακοί αγωγοί. Από το 2011 μέχρι το 2015 ο Άσαντ είχε χάσει τον έλεγχο στο μεγαλύτερο κομμάτι της χώρας, αλλά η ρωσική παρέμβαση τον βοήθησε να ανακτήσει τον έλεγχο στο μεγαλύτερο κομμάτι της χώρας.

Το αμερικανικό κράτος μπήκε στη διαμάχη επίσης αμέσως, στηρίζοντας την αντιπολίτευση (ή καλύτερα τις αντιπολιτεύσεις). Η επέμβασή ήταν έμμεση και στην ουσία η «πολιτική» του αμερικανικού κράτους περιορίστηκε αρχικά στο να μοιράζει όπλα σε διάφορες ομάδες, με στόχο την ανατροπή του καθεστώτος ή (πιο ρεαλιστικά) την αποσταθεροποίηση και την διαιώνιση του πολέμου, πλήττοντας έτσι το ρωσόφιλο κράτος και αναγκάζοντας τον ρωσικό στρατό σε μακροχρόνια διαμάχη. Όταν το ISIS εισέβαλε και άρχισε να καταλαμβάνει κομμάτια της βορειοανατολικής Συρίας και της Ροζάβα γύρω στο 2015, ο αμερικάνικος στρατός αξιοποίησε την ευκαιρία και προχώρησε κι αυτός σε άμεση παρέμβαση βοηθώντας με οικονομική και στρατιωτική βοήθεια τις κουρδικές κοινότητες, οι οποίες πολεμούσαν για την επιβίωσή τους απέναντι στις τζιχαντιστικές δυνάμεις, ενώ ταυτόχρονα αποθάρρυνε με την παρουσία του τις δυνάμεις της Τουρκίας να εισβάλουν από τον βορρά. Προχώρησαν

επίσης σε βομβαρδισμούς εναντίον του συριακού στρατού, από κοινού με διάφορους συμμάχους όπως η Γαλλία και η Αγγλία, αλλά σε γενικές γραμμές δεν μπήκαν σε άμεση αντιπαράθεση με το συριακό καθεστώς και χρησιμοποίησαν κατά κύριο λόγο τοπικές proxy δυνάμεις, τις οποίες χρηματοδότησαν και εξόπλισαν.

Οι σουνιτικές φονταμενταλιστικές οργανώσεις προσπάθησαν να καταλάβουν τον συριακό βορρά αξιοποιώντας τη βοήθεια της Σαουδικής Αραβίας και της Τουρκίας, οι οποίες τις συνέδραμαν δειλά-δειλά και σε διάφορες περιόδους. Ο συριοϊρακινός βορράς είχε πάντοτε σουνιτική πλειοψηφία, ενώ ο νότος σιιτική. Ο κάθετος συνοριακός διαχωρισμός Συρίας-Ιράκ συνέβη πολύ πίσω στον χρόνο λόγω του αγγλογαλλικού αποικιοκρατικού ανταγωνισμού. Με την πτώση του καθεστώτος Σαντάμ το 2003-5 στο Ιράκ μετά την αμερικανική παρέμβαση στη χώρα, το ISIL (το ιρακινό παρακλάδι του Ισλαμικού Κράτους) επέλασε και απέκτησε δύναμη στον ιρακινό βορρά. Το ξέσπασμα του συριακού πολέμου τους έδωσε την ευκαιρία να επεκταθούν και να αποκτήσουν θέσεις και στη βορειοανατολική Συρία, όπου εν τέλει απωθήθηκαν από τις δυνάμεις του YPG/YPJ και απομακρύνθηκαν προς την έρημο. Παράλληλα, και πάλι στον βορρά, η αλ-Νούσρα (το συριακό παρακλάδι της αλ-Κάιντα) στη βορειοδυτική Συρία απέκτησε έλεγχο στην περιοχή συνεργαζόμενη με αντιπολιτευτικές δυνάμεις (αυτές που χρηματοδοτούσαν οι Αμερικάνοι), όπως ο FSA, αλλά και με συνδρομή του τουρκικού στρατού και της Σαουδικής Αραβίας. Οι βασιλιάδες της Σαουδικής Αραβίας έδρασαν σε μεγάλο βαθμό ως μεσάζοντες της αμερικάνικης βοήθειας προς τις αντιπολιτευόμενες ομάδες, διοχετεύοντας όπλα και χρήματα μεταξύ άλλων και στις σουνιτικές οργανώσεις.

Κάπου εκεί μπαίνουν στον πόλεμο και οι σιιτικές δυνάμεις, δηλαδή το κράτος του Ιράν, αλλά και μικρότερες δυνάμεις, όπως η Χεζμπολάχ του Λιβάνου. Το καθεστώς Άσαντ ήταν από τα λίγα που διατηρούσε σχετικά καλές σχέσεις με το Ιράν μέσα στον σουνιτοκρατούμενο αραβικό κόσμο και η προοπτική μιας σουνιτικής απόσχισης του συριακού βορρά έθετε σε κίνδυνο την ιρανική επιρροή στην περιοχή, την ίδια στιγμή που μαίνεται η

πολύ έντονη αντιπαράθεση με το Ισραήλ. Ο συριακός βορράς χρησιμοποιείται εδώ και χρόνια με την ανοχή του Άσαντ από το ιρανικό κράτος, προκειμένου να εμπορεύεται όπλα με τη Χεζμπολάχ στο Λίβανο. Έτσι ταυτίστηκαν εν μέρει με τη ρωσική πολιτική υποστήριξης του καθεστώτος, για διαφορετικούς λόγους.

Το κράτος του Ισραήλ με τη σειρά του, βλέποντας την ιρανική επιρροή να αυξάνεται στη Συρία, ξεκίνησε βομβαρδισμούς εναντίον ιρανικών θέσεων από το Γκολάν, μια περιοχή της Συρίας, την οποία κατέχει παράνομα (σύμφωνα με τον ΟΗΕ) από την εποχή του πολέμου του Γιομ Κιπούρ το 1973.

Εκεί που τα πράγματα γίνονται πραγματικά περίπλοκα είναι στην περίπτωση του τουρκικού κράτους. Ο πρωταρχικός στόχος ήταν, πολεμώντας το καθεστώς Άσαντ, να αποκτήσει έναν αναβαθμισμένο ρόλο στα ζητήματα της Μέσης Ανατολής και να ιδρύσει μια σχέση περιφερειακής ηγεμονίας με τα αραβικά κράτη. Στη συνέχεια, καθώς οι κουρδικές κοινότητες οργανώθηκαν κάτω από τα νότια σύνορά της Τουρκίας, η τακτική της προσανατολίστηκε στη διάλυσή τους, καθώς μία πιθανή κουρδική αυτονομία στα σύνορα Συρίας-Τουρκίας μπορεί να επηρέαζε τους συσχετισμούς της κουρδικής μειονότητας στο εσωτερικό της Τουρκίας. Σε αυτό το πλαίσιο συνεργάστηκε με τις ισλαμιστικές οργανώσεις, δημιούργησε δικές της πολιτοφυλακές στον συριακό βορρά, ενώ οργάνωσε και στρατιωτικές επεμβάσεις στο Ιντλίμπ το 2017 και στο Αφρίν το 2018. Οι συνεργασίες της με τις μεγάλες δυνάμεις άλλαζαν σχεδόν ανά μήνα, και η τακτική της την έφερε πότε σε σύγκρουση και πότε σε συμμαχία με όλες σχεδόν τις πλευρές, πλην των Κούρδων.

Οι κοινότητες της Ροζάβα αξιοποίησαν αυτό το κενό εξουσίας, προκειμένου να συγκροτήσουν πολιτικά όργανα και να αποκτήσουν αυτονομημένη διοίκηση της περιοχής τους. Προχώρησαν σε μια σειρά από θεσμίσεις, βασισμένοι στον δημοκρατικό συνομοσπονδισμό και προσπάθησαν να ενσωματώσουν στο πολιτικό αυτό πλαίσιο όλες τις εθνότητες της περιοχής, που ζούσαν εδώ και χρόνια κάτω από την καταστολή του καθεστώτος Άσαντ. Το Συριακό Δημοκρατικό Συμβούλιο (SDC), αλλά και οι Συριακές

Δημοκρατικές Δυνάμεις (SDF) που το προστάτευαν στρατιωτικά, έθεσαν ως στόχο τη διατήρηση του εδάφους τους, την εφαρμογή εντός αυτού του εδάφους μιας δημοκρατικής και συμπεριληπτικής πολιτικής, χωρίς ωστόσο να θέσουν αίτημα απόσχισης από το κράτος της Συρίας. Πολέμησαν επιτυχημένα εναντίον του ISIS και κατάφεραν να κατοχυρώσουν ένα μεγάλο κομμάτι εδάφους στη βόρεια Συρία.

Αυτή είναι η κατάσταση μέχρι την απόσυρση των Αμερικάνων πριν 10 μέρες, στις 6 Οκτωβρίου. Στον παρακάτω χάρτη του al–Jazeera απεικονίζεται ο καταμερισμός των εδαφών στις 13 Μαρτίου του 2019. Το μεγαλύτερο κομμάτι της χώρας ελέγχεται από τον Άσαντ με τη συνδρομή των ρωσικών και των ιρανικών δυνάμεων. Στον βορρά έχουμε τρεις πλευρές: στο βορειοδυτικό τμήμα το Ιντλίμπ και η γύρω περιοχή ελέγχεται από αντάρτικες ομάδες γύρω από την αλ-Νούσρα και διάφορες αντιπολιτευτικές πολιτοφυλακές. Γύρω από την περιοχή τους βρίσκεται μια αποστρατιωτικοποιημένη ζώνη, που χωρίζει τις δυνάμεις του Άσαντ και τους αντάρτες και η οποία συμφωνήθηκε στις συνομιλίες της Αστάνα με τη διαμεσολάβηση της Τουρκίας. Βορειοανατολικά, το κομμάτι αυτό συνορεύει με τις τουρκικές δυνάμεις που εισέβαλαν στο Αφρίν. Στο μεγάλο βορειοδυτικό τμήμα της χώρας είναι η Ροζάβα που ελέγχεται από το Συριακό Δημοκρατικό Συμβούλιο (SDC) των τριών καντονιών των Κούρδων. Νότια της Ροζάβα, στη συριακή έρημο έχει καταφύγει το ISIS, ενώ ένα άλλο του κομμάτι έχει κινηθεί προς τα ανατολικά, στο βόρειο Ιράκ. Νοτιοανατολικά της χώρας έχουν καταφύγει αντιπολιτευτικές ομάδες, απωθημένες από την αντεπίθεση του Άσαντ.

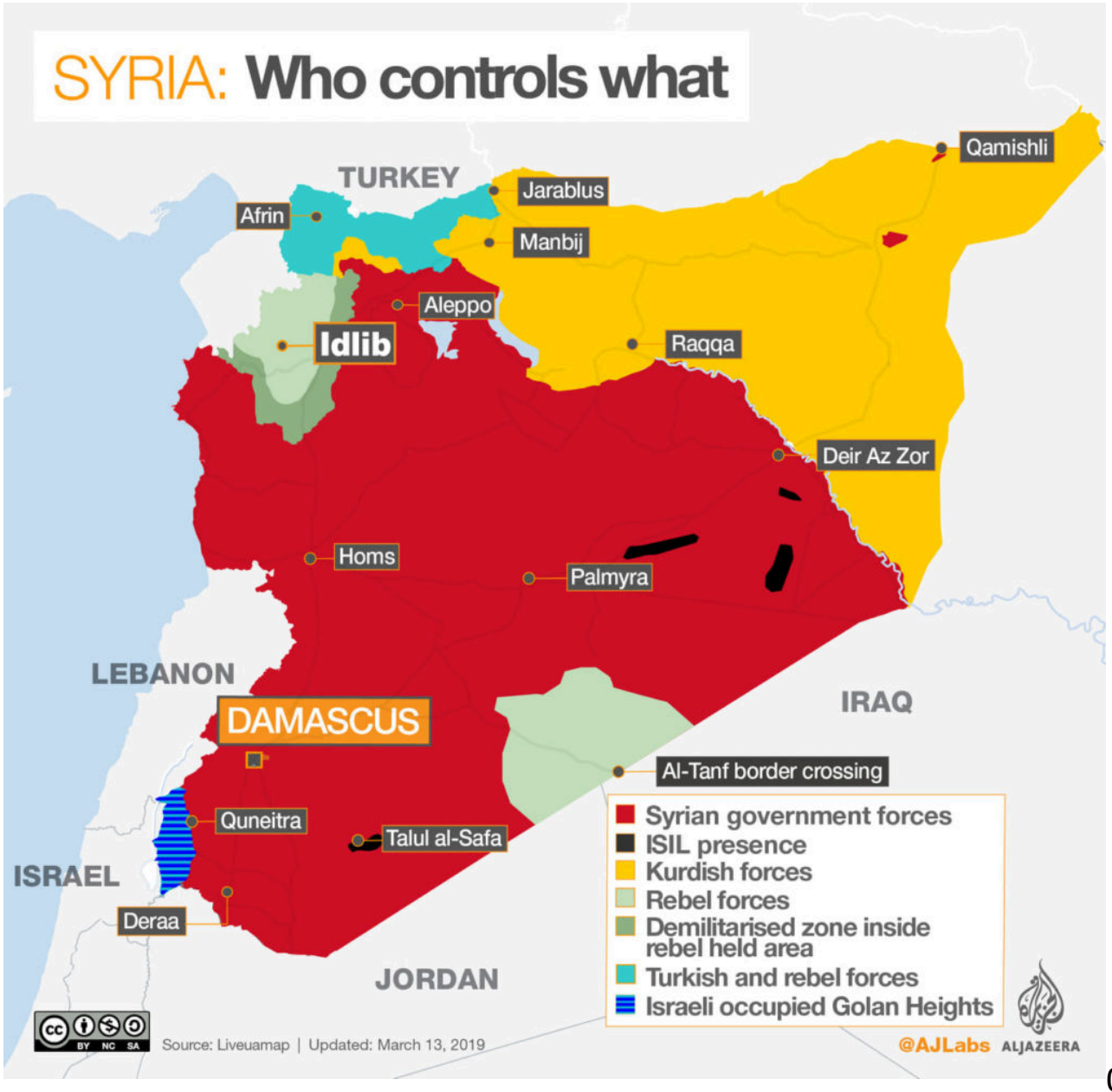

Ουσιαστικά, τέτοια παραμένει η κατάσταση μέχρι τις 7 Οκτωβρίου, οπότε οι Αμερικάνοι αποσύρουν τις λίγες δυνάμεις τους από τη βόρεια Συρία. Όπως έχει γίνει ήδη κατανοητό, αυτά που συμβαίνουν στη Συρία δεν σχετίζονται μόνο με τη Συρία. Τις περισσότερες φορές δεν σχετίζονται ούτε καν *κυρίως* με τη Συρία. Η Συρία είναι στόχος των διάφορων κρατικών σχεδιασμών, επειδή μπορεί να χρησιμεύσει ως μέσο προς ευρύτερους στόχους, και αυτό είναι που καθιστά την κατάσταση δύσκολη για τις κουρδικές κοινότητες.

Το ευρύτερο πλαίσιο και η αποχώρηση των ΗΠΑ

Η ευρύτερη σύγκρουση ανάμεσα στο τρίγωνο Ισραήλ, Ιράν και

Σαουδικής Αραβίας απλώνει τη βαριά σκιά της στα πολεμικά τεκταινόμενα της Συρίας. Το Ισραήλ και η Σαουδική Αραβία είναι σε μεγάλο βαθμό σύμμαχοι των Αμερικάνων, αλλά παράλληλα αντίπαλοι μεταξύ τους. Αξιοποιώντας την αντίφαση αυτή, το ρωσικό κράτος προσπαθεί να διευρύνει την επιρροή του προς τα εκεί με συμφωνίες όπλων και ενέργειας. Το Ιράν έχει παραδοθεί από τη διακυβέρνηση Τραμπ στη σφαίρα επιρροής της Ρωσίας, με μία σειρά από αλλοπρόσαλλες επιλογές. Το τουρκικό κράτος έχει κάνει επίσης μεγάλη προσπάθεια να αποκτήσει βάρος στις αντιπαραθέσεις και το έχει κατορθώσει μέχρι ένα σημείο. Ταυτόχρονα το ίδιο το τουρκικό κράτος λειτουργεί ως μήλο της έριδος μεταξύ ΗΠΑ-Ρωσίας. Είναι μέλος του ΝΑΤΟ, οπότε de facto σύμμαχος των Αμερικάνων, αλλά ανοίγεται και προς τη ρωσική πλευρά. Το καλοκαίρι που μας πέρασε, η Τουρκία προχώρησε σε συμφωνία αγοράς από τη Ρωσία του πυραυλοβόλου αντιαεροπορικού συστήματος S-400 και ήδη της έχουν καταβληθεί δύο δόσεις. Αυτό το χαοτικό και βρώμικο πεδίο συμφωνιών και αντιπαραθέσεων μεταξύ των διαφόρων μεγάλων και μικρών ιμπεριαλισμών είναι ο καμβάς, πάνω στον οποίο λαμβάνονται οι αποφάσεις. Η κάθε πλευρά προσπαθεί να δημιουργήσει τετελεσμένα, να προσεταιριστεί τις υπόλοιπες και να βάλει τη συζήτηση στο πλαίσιό της.

Σε αυτό το πλαίσιο μπορούμε να τοποθετήσουμε τη λογική πίσω από την αποχώρηση των αμερικάνικων στρατευμάτων. Πριν την αποχώρηση είχαν σταθμευμένους περίπου 1.000 στρατιώτες στη βόρεια Συρία, σε δύο θέσεις: τις πόλεις Τελ Αμπιάντ και Ρας αλ-Αΐν, βόρειες πόλεις κοντά στα σύνορα της Τουρκίας. Η παρουσία τους, αν και ισχνή, δεν άφηνε περιθώρια δράσης του τουρκικού στρατού και των συμμάχων του στην περιοχή. Παράλληλα, εξασφάλιζαν έναν κάποιο ρόλο στην εξέλιξη της όλης υπόθεσης και χρεώνονταν με την προστασία της βόρειας Συρίας από το ISIS. Από την άλλη πλευρά, ωστόσο, μετατράπηκαν σε παράγοντα σταθεροποίησης της σύγκρουσης στην περιοχή. Ο Άσαντ μπορούσε να επικεντρωθεί στην ανάκτηση του ελέγχου στο υπόλοιπο της χώρας, η Τουρκία έμενε στο έδαφός της και οι Κούρδοι, διασφαλισμένοι από τον βορρά, συνέχιζαν τις επιθέσεις

απέναντι στο Ισλαμικό Κράτος. Έτσι οι ΗΠΑ βρέθηκαν να είναι και ο παράγοντας που διαμεσολαβεί στις σχέσεις Ρωσίας-Τουρκίας και απορροφά τα συγκρουσιακά τους συμφέροντα στην περιοχή. Όλα αυτά την ίδια στιγμή που οι βασικές διαπραγματεύσεις για τη Συρία γίνονται ερήμην τους, στην Αστάνα του Καζακστάν μεταξύ της Συρίας, του Ιράν, της Ρωσίας και της Τουρκίας. Αυτήν την ισορροπία τίναξε στον αέρα ο Τραμπ, με την αποχώρηση των αμερικάνικων στρατευμάτων, ανοίγοντας τον δρόμο στον τουρκικό στρατό για εισβολή στα εδάφη της Ροζάβα, αλλά και του συριακού κράτους (για τη συριακή κυβέρνηση εξάλλου τα δύο τελευταία ταυτίζονται). Στην πραγματικότητα πρόκειται για αναδίπλωση των ΗΠΑ, οι οποίες άφησαν τη διαχείριση με όλες τις αντιφάσεις της στα χέρια του ρωσικού κράτους και για αυτό συνάντησε αντίδραση από ένα κομμάτι του αμερικάνικου κράτους.

Η αποχώρηση των Αμερικάνων στις 7 Οκτώβρη, άφηνε τα συριοτουρκικά σύνορα με μια αποστρατιωτικοποιημένη ζώνη 5 χιλιομέτρων. Μετά την αποχώρηση και παρά τις (ούτως ή άλλως επικοινωνιακές) κουτσαβάκικες προειδοποιήσεις του Τραμπ μέσω twitter, το τουρκικό κράτος εισέβαλε στη Ροζάβα χρησιμοποιώντας τις πολιτοφυλακές που είχε στήσει στη βόρεια Συρία. Εξαπέλυσε βομβαρδισμούς σε πόλεις και ξεσήκωσε ρεύματα μετακίνησης του ντόπιου πληθυσμού προς το νότο. Το διακηρυγμένο σχέδιο της τουρκικής εισβολής είναι η εγκατάσταση μιας «ζώνης ασφαλείας» στη βόρεια Συρία, από την οποία θα επιβλέψει τη μετεγκατάσταση 2 εκατομμυρίων Σύριων προσφύγων στη Ροζάβα, που κρατούνται αυτή τη στιγμή στα τουρκικά στρατόπεδα, μετά και τη συμφωνία της ΕΕ με την Τουρκία για τη διαχείριση του μεταναστευτικού. Πρόκειται για ένα σενάριο εθνοκάθαρσης και δημογραφικής μηχανικής, που στόχο έχει να αφανίσει με βομβαρδισμούς κι εκτοπισμούς τον κουρδικό πληθυσμό από τον τόπο του και να τον αποκόψει από τους Κούρδους της νότιας Τουρκίας.

Η συμφωνία με τον Άσαντ και οι κίνδυνοι για το μέλλον

Οι κουρδικές κοινότητες βρέθηκαν μπροστά σε μια κατάσταση, στην οποία διακυβεύονταν η ίδια τους η ύπαρξη. Μετά την

εγκατάλειψή τους από οποιαδήποτε συμμαχική βοήθεια, οι Κούρδοι αποφάσισαν να συμμαχήσουν με τις δυνάμεις του συριακού στρατού. Στο σημείο που έφτασε η κατάσταση, ήταν η μοναδική επιλογή παρά τα τεράστια ρίσκα και τις επικίνδυνες συνέπειες που μπορεί να έχει. Αυτή τη στιγμή, ο συριακός στρατός έχει παρουσία σε πόλεις όπως το Μανμπίτζ, η Αΐν Ίσα και το Τιλ Τεμίρ εντός της Ροζάβα. Οι λεπτομέρειες της συμφωνίας μεταξύ της αυτοδιοικούμενης Ροζάβα και των δυνάμεων του Άσαντ δεν είναι βέβαιες και οι διαρροές είναι αντιφατικές: εκεί που συμφωνούν όλοι είναι ότι μέσα στη συμφωνία υπάρχει κάποια υπόσχεση για συνταγματική αναγνώριση της αυτονομίας της Ροζάβα. Όπως όμως έχουν μάθει οι κάτοικοι αυτών των περιοχών εδώ και έναν αιώνα, οι συμφωνίες αλλάζουν και οι συσχετισμοί των κρατών αδιαφορούν για τις κοινωνικές συνέπειες. Όσο ο συριακός στρατός πατάει πόδι στις περιοχές της Αυτοδιοίκησης, τόσο πιο επισφαλής γίνεται η θέση της Ροζάβα απέναντι στις κρατικές δυνάμεις. Με τη συμφωνία αυτή ωστόσο η τουρκική επέλαση στις περιοχές περιορίζεται, καθώς η πιθανότητα ενός συριοτουρκικού (δηλαδή και ρωσικού) πολέμου είναι χαμηλή.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο πραγματοποιήθηκε η συμφωνία κατάπαυσης του πυρός, αυτή τη φορά μεταξύ ΗΠΑ και Τουρκίας. Η συμφωνία αυτή νομιμοποιεί από την πλευρά του αμερικανικού κράτους την εισβολή της Τουρκίας και αποτελεί μία επικοινωνιακού χαρακτήρα αφορμή για να αρθούν οι οικονομικές κυρώσεις που ενέκρινε το Κογκρέσο για την Τουρκία. Για την Τουρκία είναι ευκαιρία να κατοχυρώσει τα όσα κέρδισε με την εισβολή του και πρόσχημα για να παγώσει τις εξελίξεις μέχρι την ερχόμενη Τρίτη που θα συναντηθεί με τον Πούτιν. Άλλωστε μία απλή ματιά στο κείμενο της συμφωνίας είναι αρκετή για να καταλάβει κανείς με πόση προχειρότητα γράφτηκε, ενώ ήδη η ερμηνεία του τι ακριβώς σημαίνει το κάθε ένα από τα σημεία της είναι αντικείμενο διαφωνίας. Είναι μία εκεχειρία που προβλέπει την αυτοκατάργησή της. Με λίγα λόγια, το αμερικανικό κράτος φαίνεται να στηρίζει πλέον ξεκάθαρα την τουρκική πολιτική.

Οι συνομιλίες ανάμεσα στο τουρκικό και το ρωσικό κράτος είναι

αυτές που θα ορίσουν τους συσχετισμούς, που θα αντιμετωπίσουν οι δημοκρατικές κοινότητες της Ροζάβα. Οι ανθρώπινες κοινότητες θα χρησιμοποιηθούν για άλλη μια φορά ως διαπραγματευτικά εργαλεία. Όσο μεγαλύτερο έλεγχο αποκτά η συριακή κυβέρνηση στην περιοχή και όσο περισσότερο εξουδετερώνεται η στρατιωτική αυτάρκεια του SDF, τόσο περισσότερο ανοίγει ο δρόμος για να χρησιμοποιηθεί η περιοχή ως μέσο πίεσης ανάμεσα στις γραφειοκρατίες της Μόσχας και της Άγκυρας.

Ο πόλεμος στη Συρία είναι άλλο ένα παράδειγμα του πώς λειτουργούν και πού καταλήγουν οι στρατιωτικές διενέξεις μεταξύ των κρατών και την απειλή που εκπροσωπούν για το ανθρώπινο είδος, καθώς παλιές και αναδυόμενες δυνάμεις προσπαθούν να εμπεδώσουν την ισχύ τους σε ένα ολοένα και επεκτεινόμενο κάδρο πολέμων και συγκρούσεων. Στον πόλεμο της Συρίας είδαμε ωστόσο να ξεδιπλώνεται και μία προοπτική πολιτικής αντίστασης. Στις κοινότητες της Ροζάβα οικοδομήθηκε ένα πρόταγμα, που βασιζόταν στη συμβίωση των κατοίκων τους και την αυτονομία των πολιτικών οργάνων τους, αφήνοντας στην άκρη τα εθνικιστικά αφηγήματα που εδώ και αιώνες δυναστεύουν τις σχέσεις των κοινοτήτων της περιοχής. Μέσα στο σκηνικό αταξίας και φρίκης που δημιούργησαν οι μιλιταρισμοί των κρατών, οι κοινότητες της Ροζάβα έθεσαν τη μοναδική προοπτική για την ευταξία της κοινωνικής ζωής και την αξιοπρέπεια του ανθρώπου. Για αυτό είμαστε μαζί τους.